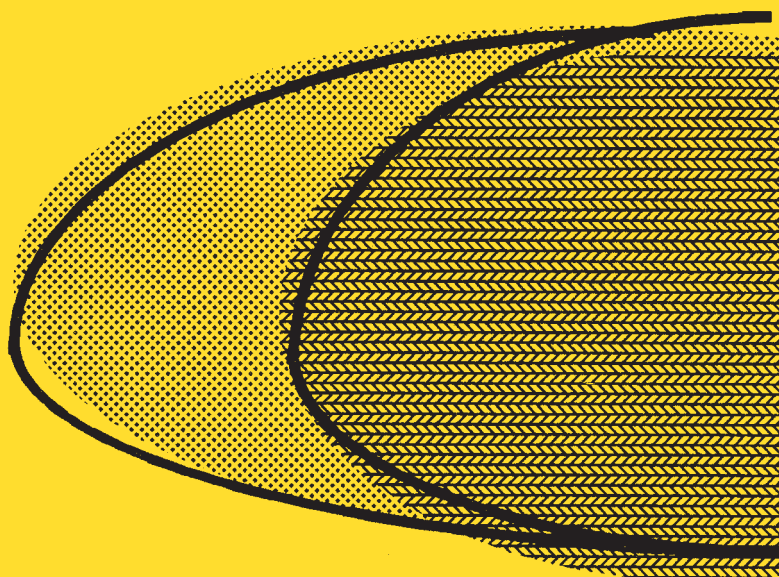

Het Petje

Henk Kuiper

uit eigen pen deel 8

De Stiep *Educatief*

Het Petje

Een herinnering uit de oorlog. Vader en Klaas zijn door de Duitsers gevangen genomen. Geert en Jan mogen op bezoek in de barak. Kleine Jan is zich gelukkig niet bewust van het belang van zijn petje.

tekst Henk Kuiper
illustraties Hannah Algera
vormgeving Hein Kreulen

© 2006 De Stiep Educatief

niets uit deze uitgave mag gekopieerd worden
zonder uitdrukkelijke goedkeuring van de uitgevers.

besteladres
De Stiep Educatief
Oranjelaan 16 3235 SV Rockanje
telefoon/fax (0181) 404782
e-mail bestel@stiep-educatief.nl
www.stiep-educatief.nl

De Stiep *Educatief*

April 1944

– ‘Nog even doorzetten,’ zegt Geert
tegen zijn kleine broertje van vier.

Die kijkt zijn oudere broer van opzij aan.
Hij zegt niets terug.
Zijn gezichtje is opgezet van de kou.
Helemaal niet vrolijk, zoals anders.
Zijn beentjes lijken wel van lood gemaakt.
Zo zwaar zijn ze.
Hij heeft zijn petje ver voorover getrokken.
Zo komt de koude wind niet in zijn gezicht.

Verderop ziet Geert een oude schuur.
– ‘Kom op, daar gaan we even rusten.’
Hij ziet wel dat Jan niet meer verder kan.

Tweeënhalf uur lopen ze al.
Hij is zelf ook moe.
Als ze in de schuur zijn,
gaan ze dicht bij elkaar zitten.
Zo houden ze elkaar een beetje warm.

– ‘Wil je een boterham?’ vraagt Geert.
– ‘Nee, die zijn toch voor vader en Klaas?’
roept Jan verschrikt.
– ‘Nee joh, voor hen heb ik ook wat.’
Hij pakt nog een pakje uit de tas
en laat dat aan Jan zien.
– ‘Nou, geef me dan maar wat.’
Hij heeft ook eigenlijk wel honger.
Jan stopt zijn brood in de mond
en begint te kauwen.

Jan legt zijn petje naast zich neer.

Geert schrikt.

– 'Zet je pet op,
anders krijg je koude oren!'
roept hij.

Want die pet is meer waard dan je denkt,
mompelt Geert zachtjes.

Dat hoort Jan niet.

Hij zet zijn petje weer op zijn koppie.

Geert kijkt uit het kapotte raam naar buiten.
Hij ziet de uitkijktoren van het Duitse kamp.
Daar zitten hun vader en oudste broer
gevangen.
Het kamp is een tussenstation.
Dat weet Geert.

Daar vandaan worden de mensen
getransporteerd.
Ze moeten in Duitsland werken
voor de industrie.
De meeste Nederlanders willen dat niet.
Ze gaan tegen hun wil naar Duitsland.

Geert denkt aan die dinsdag.
Twee weken geleden.

Duitse soldaten kwamen de straat in.
Van beide kanten.
Dreigend, met geweren in hun handen.
De hele buurt was omsingeld.
Iedereen boven de achttien moest naar buiten.
Hun vader en Klaas ook.
Ze werden als vee in een vrachtwagen gestopt.
Die bracht ze naar dit strafkamp.
Om naar Duitsland te gaan.

Het begint te motregenen.
– ‘Kom Jan, we moeten verder.
Anders komen we drijfnat aan bij het kamp.’

Als ze een kwartier onderweg zijn,
roept Jan opeens:
– ‘Geert, ik moet poepen!’

Bij god, nee hè!
Geert kijkt verschrikt in het rond.
Misschien ziet hij een beschut plekje.
Verderop staat een grote struik.
Bij de slootkant.
– ‘Ga daar maar naast zitten.
En houd je goed vast aan een tak.’

De kant is erg schuin.
Maar Jan is niet bang.

Als hij klaar is, roept hij:
– ‘Ik moet een stukje papier.’
– ‘Heb ik niet joh, pak maar wat gras.’
– ‘Kan ik niet,’ roept Jan terug.
‘Dan val ik.’

Geert trekt wat gras uit de grond.
Dat geeft hij aan Jan.
Jan wil het aanpakken,
Maar met de verkeerde hand.
Daar gaat hij,
over de kop de sloot in.

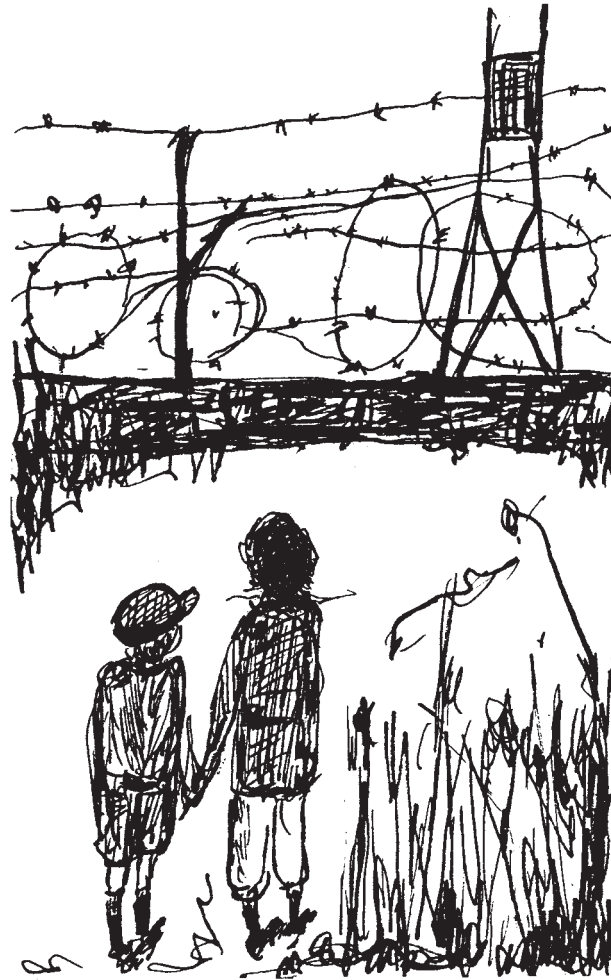

Geert schrikt.
Hij springt in de sloot.
Geert grijpt zijn broertje bij zijn kraag.
Wat een blubber.
Gelukkig heeft hij laarzen aan.

Een paar mensen komen Geert helpen.
Samen trekken ze Jan op het droge.

– ‘Waar moeten jullie naar toe?’
vraagt een oude dame.
– ‘Naar het kamp,’ zegt Geert.
Hij houdt Jan zijn petje stijf vast.
Dat heeft hij nog net kunnen redden.
– ‘Zet dan flink de pas erin,’
zegt het oude dametje.
‘Want anders krijgt het kleine kereltje
nog een longontsteking.’

Ze gaan weer op weg.
Met grote stappen.
Jan krijgt zijn petje terug.
Hij zet hem weer op zijn koppie.
Dan heeft hij toch nog iets droogs aan.

Eindelijk komen ze bij het kamp.
Een lange rij staat voor de hefboom.
De rij gaat heel langzaam.
Iedereen moet zijn tas leeghalen.
Zelfs hun jassen moeten uit.
Die worden nagekeken.
Niets, maar dan ook niets
mag mee naar binnen.

Als Jan en Geert bijna aan de beurt zijn,
ziet Jan zijn vader staan.

Hij heeft al een hele tijd
naar hen uitgekeken.

Jan laat Geert zijn hand los.
Pardoes stapt hij onder de hefboom door.
Geert roept hem na:
– ‘Jan, kom hier.’
Er klinkt paniek in zijn stem.

Na een paar meter
wordt Jan in zijn kraag gepakt.
Benauwd kijkt hij achterom.
In het kwade gezicht
van een Duitse soldaat.
De soldaat zegt iets tegen hem.
Maar Jan verstaat hem niet.

Er komt nog een soldaat aan.
Met sterren op zijn kraag.
Hij zegt iets tegen de eerste soldaat.
Die laat Jan los en gaat weg.

Even later komt Geert de barak binnen.
Jan staat in zijn blootje
voor een grote kachel.
De kachel wordt gestookt met hout.

Geert vliegt zijn vader en broer om de hals.
– ‘Hier zijn we dan, pa.
We hebben iets bij ons,
Maar ik weet niet wat.’
– ‘Jullie zijn heel dapper geweest, mijn jongen.
Maar het is beter dat je niets weet.’
Hij geeft Jans petje aan Klaas,
die er mee naar een donkere hoek gaat.
Een paar andere gevangenen staan er omheen.
Geert kan niet zien wat ze doen.

Ze mogen een uur blijven.
De kleren van Jan zijn al bijna droog.

Op de terugweg vraagt Geert aan Jan:
– ‘Laat me je petje eens zien.’
Jan geeft hem zijn pet.
Geert kijkt naar de binnenkant.
De voering is wat los.
Zal daar wat in gezeten hebben?

Een week later krijgen ze bezoek.
Een vreemde man staat voor de deur.

Jan doet de deur open.
– 'Is je moeder thuis, kerel?'
vraagt de man.

Moeder komt er al aan.
– ‘Dag Albert.
Ik hoop dat je goed nieuws hebt.’
Ze kijkt hem strak aan.
– ‘Alles is volgens plan verlopen.
Ze zitten in Engeland.’
En weg is hij.

Een jaar later ziet Jan een militaire jeep.
Bij hen in de straat.
Drie militairen stappen uit.

Een soldaat loopt naar Jan toe.
Hij heeft een bekend gezicht.
Als de soldaat vlakbij is gekomen,
schuift hij zijn helm naar achteren.
Dan ziet Jan het.
Hij kijkt in het lachende gezicht
van zijn oudste broer Klaas.

Jan vliegt hem in zijn armen.
Zijn vader komt niet meer terug.
Dat weet hij.
Maar nu is het feest thuis!

Reeks uit eigen pen

De boekjes in deze reeks zijn geschreven
door deelnemers aan de volwasseneneducatie.
Verhalen en gedichten van deelnemers blijven welkom!
Stuur ze naar: eigenpen@stiep-educatief.nl

De Stiep Educatief
Oranjelaan 16 3235 SV Rockanje
telefoon/fax (0181) 404782
e-mail info@stiep-educatief.nl

ook op internet voor actuele informatie of uw bestelling
www.stiep-educatief.nl